

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор
Харківського ліцею №146
Катерина СОЛОШЕНКО
«09» червня 2023 року

**Освітня програма
для учнів 10–11 класів
комунального закладу
«Харківського ліцею №146
Харківської міської ради»**

СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради ліцею
протокол від 09.06.2023 №18
Голова педагогічної ради
Катерина СОЛОШЕНКО

Загальні положення

Освітня програма для учнів 10-11 класів комунального закладу «Харківський ліцей №146 Харківської міської ради» розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти», відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 408 (зі змінами).

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення які натеper подані в рамках навчальних планів (таблиці 1-3);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в програмі; пропонується зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті МОН);
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Освітня програма для учнів 10-11 класів комунального закладу «Харківський ліцей №146 Харківської міської ради» сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його керівник. Окрім освітніх компонентів для вільного вибору учнів, які є обов'язковими, за рішенням закладу вона може містити інші компоненти, зокрема корекційно-розвитковий складник для осіб з особливими освітніми потребами.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для 10-11-х класів складає 2660 годин/навчальний рік: для 10-х класів – 1330 годин/навчальний рік, для 11-х класів – 1330 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладів загальної середньої освіти III ступеня (далі – Навчальний план).

Навчальний план містить тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

До базових предметів належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

У Навчальному плані зазначено мінімальну кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з вимогами Державного стандарту. Заклад освіти може збільшувати кількість годин на вивчення базових предметів за рахунок додаткових годин Навчального плану.

Вивчення базового предмета «Фізика і астрономія» здійснюється як два окремі предмети - «Фізика» (за програмою авторського колективу під керівництвом Локтева В. М.) та «Астрономія» (за програмою авторського колективу під керівництвом Яцківа Я. Я.), які зазначаються в Навчальному плані.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Технології», «Мистецтво». Із запропонованого переліку учень має обрати два предмети - один в 10 класі, інший в 11 класі, або одночасно два предмети в 10 і 11 класах (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети розподіляються між двома обраними предметами).

Частину навчальних годин обох варіантів навчального плану призначено для забезпечення профільного спрямування навчання у 10-11 класі.

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, які вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети, які вивчаються на профільному рівні;
- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Спеціальні курси разом із профільними предметами відображають специфіку конкретного профілю навчання і визначають його сутність. Вони призначені для доповнення, поглиблення змісту окремих розділів профільних (а за потреби і непрофільних) предметів, можуть містити додаткові споріднені розділи, що не включені до навчальних програм, знайомити учнів

із галузями знань, не представленими в змісті окремих предметів, але орієнтованими на комплекс можливих професій у руслі обраного профілю навчання тощо. Тематика і зміст таких курсів можуть розроблятися вчителями і використовуватися в освітньому процесі після погодження в установленному порядку. Заклад освіти може також обирати відповідний курс із уже розроблених і рекомендованих/схвалених для використання у закладах загальної середньої освіти.

Факультативні курси є засобом задоволення пізнавальних інтересів та освітніх потреб учнів у галузях, які загалом не пов'язані з обраним профілем навчання. Наприклад, учні, які навчаються за профілем природничого спрямування, можуть удосконалювати свої знання з української або іноземної мови, а учні, які здобувають освіту за певним суспільно-гуманітарним профілем, можуть розширювати свою компетентність у галузі інформаційнокомунікаційних технологій, опановуючи відповідний факультативний курс. Факультативні курси реалізуються за рахунок додаткових годин Навчального плану.

Профіль навчання формується закладом освіти з урахуванням можливостей забезпечити якісну його реалізацію. Рішення про вибір профільного предмета (профільних предметів) приймає заклад освіти, враховуючи освітні потреби учнів, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо. Іноземна мова на профільному рівні вивчається за умови поглибленого вивчення її на рівні базової середньої освіти. Друга іноземна мова вивчається за рахунок годин, відведених Навчальним планом для профільних предметів і спеціальних курсів, або за рахунок додаткових годин.

Розподіл годин для формування відповідного профілю навчання здійснює заклад освіти, враховуючи те, що:

- на профільному рівні може вивчатись один або декілька предметів з однієї або різних освітніх галузей;
- якщо профільний предмет згідно з навчальною програмою має два складники, зокрема, предмет «Фізика і астрономія», один з них може вивчатись на профільному рівні, а інший на рівні стандарту;
- кількість годин для вивчення профільного предмета складається з кількості
- годин, відведених Навчальним планом на вивчення відповідного базового
- предмета, до яких додається необхідна кількість годин із відведених Навчальним планом на вивчення профільних предметів і спеціальних курсів
- або із додаткових годин Навчального плану;

- у таблиці 2 подана орієнтовна кількість годин для вивчення профільного
- предмета, яку заклад освіти може збільшувати або зменшувати;
- заклад освіти може планувати вивчення певного предмета або курсу
- концентровано (впродовж чверті, семестру, навчального року).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти, зміст навчальних предметів, логічна послідовність їх вивчення.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології; здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. Перелік програм подано в таблиці 3. Тексти навчальних програм розміщено на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знанневий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

Освітня програма для учнів 10-11 класів комунального закладу «Харківський ліцей №146 Харківської міської ради» забезпечує досягнення учнями/ученицями результатів навчання, визначених Державним стандартом, і ключових компетенцій, визначених Законом України «Про освіту».

Рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання.

Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому: процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета,

досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini vid 11 travnya 2011 r. za №566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Здобувати профільну середню освіту можуть особи, які завершили здобуття базової середньої освіти.

Директор Харківського ліцею №146

Катерина СОЛОШЕНКО

Таблиця 1

до Освітньої програми
для учнів 10-11 класів
комунального закладу
«Харківський ліцей №146
Харківської міської ради»

**Навчальний план
для 10-11 класу Харківського ліцею №146**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
	10-А	10-Б	11-А	11-Б
Українська мова	2+2	2	2+2	2+2
Українська література	2+2	2	2	2+2
Зарубіжна література	1	1	1	1
Іноземна мова (англійська)	2+1	2+1	2+1	2+1
Історія України:	1,5	1,5+1,5	3	1,5
Всесвітня історія	1	1+2	1	1
Громадянська освіта	2	2	0	0
Математика. Алгебра і початки аналізу	2	2	2+1	2+1
Математика. Геометрія	1+1	1+1	1+1	1+1
Біологія і екологія	2	2	2	2
Географія	1,5	1,5	1	1
Фізика	3	3	3	3
Астрономія	-	-	1	1
Хімія	1,5	1,5	2	2
Фізична культура*	3	3	3	3
Захист України	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5	1,5+0,5
Вибірково-обов'язкові предмети	3	3	3	3
Інформатика	1,5	1,5	1,5	1,5
Мистецтво	1,5	1,5	1,5	1,5
Додаткові години ¹ на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	1,5	2	2	1,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня*	33	33	33	33
Факультативи:				
Підготовка до ЗНО з математики	1	1	1	1
Диференційне навчання. Розв'язування задач з хімії	0,5	1	1	0,5
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	38	38	38	38

* Години фізичної культури не входять до гранично допустимого тижневого навантаження на учня.

** За наявності належних умов як вибірково-обов'язковий предмет може вивчатись «Фінансова грамотність».

Директор Харківського ліцею №146

Катерина СОЛОШЕНКО

Таблиця 2

до Освітньої програми
для учнів 10-11 класів
комунального закладу
«Харківський ліцей №146
Харківської міської ради»

Орієнтовна кількість навчальних годин для профільних предметів

Профільний предмет	Кількість годин на тиждень	
	10 клас	11 клас
Українська мова	4	4
Українська література	4	4
Зарубіжна література	3	3
Іноземна мова	5	5
Друга іноземна мова	3	3
Історія України	3	3
Всесвітня історія	3	3
Правознавство	3	3
Економіка	3	3
Алгебра	6	6
Геометрія	3	3
Фізика і астрономія	6	6
Біологія і екологія	5	5
Хімія	4	6
Географія	5	5
Інформатика	5	5
Технології	6	6
Мистецтво	5	5
Фізична культура	6	6
Захист Вітчизни	5	5

Директор Харківського ліцею №146

Катерина СОЛОШЕНКО

Таблиця 3

до Освітньої програми
для учнів 10-11 класів
комунального закладу
«Харківський ліцей №146
Харківської міської ради»

**Перелік навчальних програм
для учнів 10-11 класів ЗЗСО**

(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)

№ п/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення
1.	Українська мова	Рівень стандарту
2.	Українська мова	Профільний рівень
3.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Рівень стандарту
4.	Астрономія (авторський колектив під керівництвом Яцківа Я. Я.)	Профільний рівень
5.	Біологія і екологія	Рівень стандарту
6.	Біологія і екологія	Профільний рівень
7.	Всесвітня історія	Рівень стандарту
8.	Всесвітня історія	Профільний рівень
9.	Географія	Рівень стандарту
10.	Географія	Профільний рівень
11.	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту
12.	Економіка	Профільний рівень
13.	Зарубіжна література	Рівень стандарту
14.	Зарубіжна література	Профільний рівень
15.	Захист Вітчизни	Рівень стандарту
16.	Інформатика	Рівень стандарту

17.	Інформатика	Профільний рівень
18.	Історія України	Рівень стандарту
19.	Історія України	Профільний рівень
20.	Математика	Профільний рівень
21.	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	Рівень стандарту
22.	Мистецтво	Рівень стандарту
23.	Мистецтво	Профільний рівень
24.	Правознавство	Профільний рівень
25.	Технології	Рівень стандарту
26.	Українська література	Рівень стандарту
27.	Українська література	Профільний рівень
28.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Рівень стандарту
29.	Фізика (авторський колектив під керівництвом Локтева В. М.)	Профільний рівень
30.	Фізична культура	Рівень стандарту
31.	Фізична культура	Профільний рівень
32.	Хімія	Рівень стандарту
33.	Хімія	Профільний рівень
34.	Іноземні мови	Рівень стандарту
35.	Іноземні мови	Профільний рівень

Директор Харківського ліцею №146

Катерина СОЛОШЕНКО